

Konferencia Lutherrel és Kodálllyal

Gyenesdiáson jártunk, tiszta hangokat hallottunk...

Kendeh Gusztáv nem tarja magát zenésznek, sem karvezetőnek. Ő egy olyan vezető, akinek fontos a jó zene, azon belül is kiemelten az igényes egyházzene. Kívülről érkezett a Magyarországi Evangélikus Egyház Egyházzenei Bizottságába, talán éppen ezért sikerült új szintet vinnie annak munkájába. *Isten szép adománya* címmel szeptember 15. és 17. között zenei továbbképző konferenciát szervezett az evangélikus iskolákban tanító énektanárok és a templomi énekkarokat irányító karvezetők részére Gyenesdiáson, a Kapernaum evangélikus konferencia-központjában.

A csütörtöktől szombatig tartó találkozót – az előadások mellett – egy „karvezetői kórus” próbái tették különlegessé. Ritka, hogy egy-egy kórusmű elsőre is ennyire szépen és tisztán szólaljon meg egy alkalmi énekkar tagjainak ajkáról. Természetesen az áhítatok mondanivalója is kapcsolódott a témához. *Luther* szavai mottóként maradtak meg a fülemben: „A zene ördögöt űz!”

* * *

A Kapernaumba látogatók hiánypótló rendezvénynek voltak tehát részesei, mert ugyan az egyházkerületek rendeznek kórustalálkozókat, de eddig nem alakult ki országos párbeszéd az evangélikus gyülekezetekben és iskolákban dolgozó zenei vezetők között. A szervezők a konferenciával hagyományt kívánnak teremteni, amely részben az intenzív továbbképzéseknek, részben a kötetlenebb beszélgetéseknek a színtere lehet. Idén negyedszázan vettek részt az alkalmon, jövőre – a nagyon jó fogadtatásra alapozva – nagyobb létszámra számítanak. Ha jövőre is ilyen felkészültek lesznek az előadók, és ilyen élvezetesek lesznek az énekkari műhelyek, akkor várható, hogy megvalósul az álom: új hagyomány „teremtődik”.

Két fontos zenei kiadvány határozta meg a rendezvény két irányát. Az egyik *dr. Joób Árpád* 2009-ben megjelent *Jelenti magát Jézus* című könyve volt. Ebben a kötetben a magyar népzene keresztény szellemiségű darbjait találjuk ünnepekörök szerint csoportosítva. Az anyag nem csupán szöveget és kottát tartalmaz, hanem két zenei CD is tartozik hozzá. (A lemezeken ötven-ötven dallam hallható.) A pedagógusoknak szóló részeket is Joób Árpád állította össze –nála a népzene és az iskolai énekkortatás van a hangsúly.



Népzenei műsor

A másik vonalat a templomi egyházzene képviselte az egyházzenei bizottság új kóruskötetével, a *Karénekeskönyv III.* című összeállítással. A *Csorba István* által szerkesztett kiadvány úgy segíti a kisebb énekkarok munkáját, hogy egyszerűbb, kevés szólamszámú műveket tartalmaz, valamint a fokozatos fejlődést lehetővé téve összetettebb anyagokat is közöl. A konferencia koncertjén ízelítő is elhangzott az alkalmi kórustól. Jó volna, ha e kiadvány segítségével még több gyülekezetben kapnának kedvet a kórusénekléshez.



Bence Gábor

Bence Gábor fogta össze a karvezetői, egyházzenei előadásokat, és ő koordinálta a műhelymunkát is.

Segítséget kaphattak a konferenciázók abban is, hogy a templomi szolgálat során mit és mikor énekeljenek.

Ezekre a kérdésekre *Ecsedi Zsuzsa* előadása keresett és adott válaszokat. Az énekkari műhelyeken a karvezetők legkedvesebb énekei válhattak közkinccsé.

A szervezők a jövőben is szeretnék megtartani a konferencia kettős irányultságát: útavalót adni a pedagógusoknak, egyházi ének-zene tanároknak, valamint a gyülekezeti kórusvezetőknek. E két „szekciót” idén nem választották külön, mert a jelenlévők személyében túlságosan nagy volt az átfedés – több karnagy is tanít egyházi iskolában.

* * *

Az Evangélikus Élet Kende Gusztáv főszerzőt kérdezte:

– Eredetileg egy országos kórustalálkozóban gondolkodtunk. Amikor az egyházi vezetőkkel beszélgettünk erről, *Gáncs Péter* püspök javasolta, hogy először próbáljuk meg egy találkozóra összehívni a kórusvezetőket és az egyházi iskolákban tanító tanárokat, vagyis a szakmai vezetőket. Egy ilyen karvezetői-énektanári konferencián aztán kiderülhet, mire van igény, hogyan tudnának együtt dolgozni. Így született meg ez a gyenesdiási egyházzenei konferencia.

Sokat jelent, hogy le tudunk ülni együtt beszélgetni. Egy-egy vidéki evangélikus iskolában például nincs szakmai partnere az egyházzenét is művelő ének-zene tanárnak. Nincs, vagy csak nagyon korlátozottan van lehetősége arra, hogy megbeszélje az énektanítás szakmai kérdéseit. Itt a kollégák találkozhattak, tapasztalatot cserélhettek egymással. Megismerhették egymást és egymás szakterületét. Az énekkari „műhelypróbák” betekintést nyújtottak a különböző területen dolgozó karvezetők munkájába: ki mit és hogyan végez. Mindig lehet tanulni.

– *A mostani konferencián nagy hangsúlyt kapott a népzene...*

– Valóban, de nem gondolom, hogy ez baj volna. Úgy érzem, hogy a népzene-től jelenleg nagyon távol van az ifjúság. Az okokat biztosan meg lehetne találni, de inkább azt a fajta megközelítést látom jónak, amelyet *Ördögh Mária* előadásából ismerhettünk meg. Ezzel a hozzáállással felkelthető az érdeklődés. Szeretném, ha az evangélikus iskolákban egyre több szép keresztény népzene szólalna meg. A pedagógusokon keresztül szeretnék a gyerekeket elérni, és átadni nekik a hagyományokat.



Ördögh Mária

– *Kinek a kezdeményezésére jött létre a találkozó?*

– Az alapötlet az egyházzenei bizottságtól származik. Az egyházzenei vezetés partner volt, és anyagilag is támogatta a rendezvényt az oktatási osztállyal karöltve, amely örömmel látja, hogy a pedagógusok is részt vesznek az egyházzenei munkában. A költségek java részét az egyház állta. A bizottság segíteni kívánja az egyházzenei foglalkozó kollégákat.

Vannak kiemelkedő színvonalú kórusaink, ezért sokszor úgy érezzük, minden rendben van, de a nagyvárosoktól távolodva ritkán találunk olyan helyet – mint például Csákvár –, ahol komoly énekkari munka folyik. Általában szerényebbek a lehetőségek, kevesebb a forrásanyag is. A megszólalási lehetőségek is mások, mint a nagyobb, városi gyülekezetekben.

KÁROLY GYÖRGY TAMÁS